

Paulina Wróblewska

Tytuł pracy: „Fundusze publiczne w teorii podmiotów administrujących”

Promotor dr hab. Piotr Dobosz, prof. UJ, Katedra Prawa Administracyjnego Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji

Streszczenie

Przedmiotem pracy jest ukazanie ewolucji administracji publicznej przez pryzmat szeroko rozumianych funduszy publicznych, w szczególności europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w kontekście ustrojowym oraz w zakresie zmian w obrębie prawnych form działania administracji.

W rozprawie z perspektywy doktrynalnej zostają udzielone odpowiedzi na pytania problemowe w zakresie oddziaływania gospodarki funduszowej na administrację publiczną w aspekcie ustrojowym oraz funkcjonalnym. W dysertacji podejmuję zagadnienie rodzaju powiązań prawnych występujących pomiędzy funduszami publicznymi a administracją publiczną, oraz cech charakterystycznych funduszy publicznych z perspektywy prawa pozytywnego oraz doktryny w demokratycznym państwie prawa. Zagadnienie funduszy publicznych przedstawiam w zestawieniu z poglądami doktryny prawa administracyjnego na pojęcie europeizacji, wykazując, że fundusze europejskie stanowią główne narzędzie w procesie europeizacji administracji publicznej i prawa administracyjnego. Rozważania teoretyczne zostały wzbogacone o praktyczne aspekty wydatkowania środków pochodzących z UE, wykazując w jaki sposób gospodarka funduszowa oddziałuje na prawne formy działania administracji. W rozprawie przedstawiam sposoby przenikania regulacji administracyjno – prawnej oraz cywilnoprawnej na przykładzie gospodarki funduszowej.

Głównym celem pracy jest ocena w obrębie nauki prawa administracyjnego znaczenia funduszy publicznych dla struktury podmiotów administrujących, ustalenie ich miejsca w zakresie ustrojowego prawa administracyjnego oraz ocena powiązań pomiędzy funduszami publicznymi a zadaniami wykonywanymi przez administrację publiczną oraz ocena wpływu gospodarki funduszowej na prawne formy działania administracji publicznej.

Rozprawa liczy cztery rozdziały. W rozdziale pierwszym dokonuję charakterystyki gospodarki funduszowej na przestrzeni dziejów, rozpoczynając od czasów starożytnych a kończąc na współczesnych modelach administracji publicznej opartej na procesach informatyzacji, europeizacji i globalizacji. W kolejnych podrozdziałach dokonuję charakterystyki modeli zarządzania administracją publiczną, starając się wykazać, jak zarządzanie funduszami publicznymi wpływa na całokształt zarządzania administracją publiczną. W rozdziale podejmuję problematykę europeizacji i globalizacji prawa administracyjnego oraz administracji publicznej przez pryzmat ponadnarodowych funduszy celowych, będących głównym instrumentem prezentowanych procesów. W podrozdziale dotyczącym multicentrycznego systemu prawa omawiam wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE na kształt współczesnej administracji publicznej i zasad wydatkowania funduszy publicznych.

W rozdziale drugim podejmuję problematykę miejsca funduszy publicznych w teorii podmiotów administrujących. W rozdziale tym, dokonuję również przeglądu dorobku doktryny w zakresie definiowania pojęć takich jak: „*administracja publiczna*”, „*organ administracji publicznej*”, „*podmiot administracji publicznej*”, „*podmiot administrujący*”, „*podmiot prawa publicznego*” na przykładzie podmiotów zaangażowanych w proces wydatkowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Jednocześnie prowadzę rozważania mające na celu wykazać rodzaje prawnych mechanizmów wpływu gospodarki funduszowej na współczesną administrację publiczną. Omawiam strukturę, zadania i kompetencje podmiotów zaangażowanych w proces wydatkowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w poprzednich perspektywach finansowych oraz obecnym okresie programowania.

W rozdziale trzecim traktującym o zagadnieniu „*prawnych form działania administracji*” oraz „*prywatyzacji zadań publicznych*”, dokonuję ujęcia tych zagadnień z innej perspektywy. Staram się pokazać, w jaki sposób gospodarka funduszowa, a w szczególności fundusze strukturalne i inwestycyjne wpływają na proces przekazywania podmiotom niepublicznym realizacji zadań z zakresu administracji publicznej. W rozdziale dokonuję charakterystyki takich pojęć jak: „*zadanie publiczne*”, „*prywatyzacja zadań publicznych*”. Odnoszę się również do najnowszych poglądów doktryny w zakresie tegoż zagadnienia, a mianowicie do wprowadzonego stosunkowo niedawno zagadnienia „*republikańskiej prywatyzacji zadań publicznych*”. Jeden z podrozdziałów został poświęcony umowie o dofinansowanie – problemowi kwalifikacji umowy jako umowy cywilnoprawnej czy publicznoprawnej.

Rozdział czwarty został poświęcony problematyce odpowiedzialności za nieprawidłowe wykorzystanie środków pochodzących w funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W oparciu o przepisy, piśmiennictwo oraz orzecznictwo, przedstawiam tematykę przesłanek zwrotu środków, sankcji za nieprawidłowe wykorzystanie środków, oraz postępowania administracyjnego prowadzonego w przedmiocie zwrotu środków. W rozdziale tym stawiam również postulaty *de lege ferenda* dotyczące konieczności zmian legislacyjnych w zakresie omawianej tematyki.

W zakończeniu pracy, podsumowuję poczynione rozważania, wskazując, że podstawowym instrumentem realizacji polityki spójności oraz polityki rozwoju regionalnego są fundusze strukturalne i inwestycyjne rozumiane jako środki finansowe, z których udzielana jest pomoc w zakresie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek poszczególnych krajów członkowskich, drogą interwencji i oddziaływania w kluczowych sektorach gospodarki oraz strategicznych regionach. Realizacja polityki spójności nie pozostaje irrelevantna na strukturę administracji publicznej oraz na prawne formy działania administracji publicznej. Wymusza ona stworzenie całego aparatu administracyjnego odpowiedzialnego za proces wydatkowania tych środków zarówno w ujęciu ustrojowym tj. utworzenie odpowiednich podmiotów przekazujących dofinansowanie oraz odpowiedzialnych za prawidłową realizację projektów, a także w ujęciu funkcjonalnym tj. stworzenie odpowiednich mechanizmów prawnych pozwalających na sprawną i efektywną alokację pozyskanych środków finansowych.

Pauline Hrdobleske

09.06.2020r.